

ԽՆԿՈՒ-ԱՊԵՐ

ՀԱՆԿԱՆՑ ԺՈՎ

A LIT
HNK
1992

ԽՆԿՈՒ-ԱՊԵՐ

ԺԱՂԿԱՆՑ ԺՈՎ

Նկարիչ
ԳԵՈՐԳԻ ՅԱՐԱԼՅԱՆ

ՀԲՀ հրատարակչություն
Երևան 1992

ԳՄԴ 8427-5

Խ 643

Ն $\frac{\text{Խ 643}}{842}$

Խնկոյան Աթաբեկ.

Խ 643 Պաղկանց ծով: Բանաստեղծ.: Նախա-
դպր. և դպր. ցածր տարիքի համար / Ա. Խն-
կոյան: Կազմ. Վ. Ղալալյան / .— Եր.: ՀԲՀ,
հրատ., 92, 32 էջ:

«Սաղկանց ծով» վերնագիրը կրող այս ժողովածուն
մի ծաղկաքաղ է մանուկներին շատ սիրելի Խնկո-Ապոր
մանկական ոտանավորներից ու առակներից: Այս բա-
նաստեղծությունները երաժշտական հնչողությամբ շատ
մոտ են ու դրանով էլ ընկալելի մանուկներին:

Նախատեսված է նախադպրոցական և դպրոցական
ցածր տարիքի երեխաների համար:

Խ $\frac{4803080202}{308 (02)-92}$ 92

ԳՄԴ 8427-5

ISBN 5-8079-0544-X

© Կազմեց Վ. Ղալալյանը, 1992

ՄԱՅԻՍ

Գարնան ամիս
Սիրուն մայիս,
Նախշ ու նկար,
Բարով եկար:

Եկար, բերի՜ր
Վարդը կարմիր,
Սուսան-ամբուլ,
Սիրուն բլբուլ:

ՄԵՂՈՒ

Պըզզան, պըզզան,
Պըզպըզան,
Պստիկ մեղու տըզտըզան,
Դաշտ ու հովիտ կշրջես,
Բարձր սարեր կթռչես,
Սուսան ամբուլ կծծես
Ու ոտքերով թավամազ
Փռշի առած՝ տուն կգաս:

ԳԱՐՈՒՆ

Ձմեռն անցավ...
Եկավ գարուն...
Ձյունը հալվեց,
Լցվեց առուն:

Արև ծագեց
Արևելքից,
Ծիլեր քաշեց
Գետնի տակից:

Տաք հարավից
Եկան հավքեր,
Բույն հյուսեցին
Ընկեր-ընկեր:

Ծառը պտկեց,
Տվեց բողբոջ,
Աղբյուրը հանեց
Անուշ խոխոջ:

Փռվեց կակաշ
Սարի լանջին,
Կարմրեց մորին
Թփի միջին:

Դաշտը թավիշ՝
Զգեստ հագավ,
Կանգնեց քարին
Երգեց կաքավ:

Արոտ գնաց
Ծնած մաքին,
Կաթը տվեց
Անուշ ձագին:

ԱՌԱՎՈՏ

Լույսը լույսով շողշողաց,
Երգը հնչեց սոխակի,
Շողը շողով դողդողաց,
Շուտով արև կծագի:

Արշալույսի ցուքերը
Շապիկ հագան ծիրանի
Տեսան, թռան հավքերը,
Նրանց հագա՛ր երանի:

Դաշտի քնքուշ ծաղիկը
Բացեց թերթեր բուրավետ,
Եվ վաղորդյան շաղիկը
Երկինք թռավ շողի հետ:

Ու բարձրացավ թանձր մեզ
Գետի փրփուր ջրերից,
Ջրին ասավ մի եղեգ.
— Տե՛ս, լո՛ւյս ծագեց վերևից:

ԼՈՒՍԱԴԵՄԻՆ

Անուշ հովերն են փչում,
Ոսկի հասկերն են ծփում,
Մանր ուլունք շաղ տալով՝
Բարակ առուն կարկաչում:

Առվի կանաչ ափերին
Գառն ու ուլն են արածում,
Ծաղիկները թփերին
Անուշ բուրմունք տարածում:

Արշալույսը ոսկեզօծ
Ծագեց հեռվից շողալով,
Խոփը մտավ հողի ծոց,
Ակոս շարեց սողալով:

ԾԱՂԿԱՆՑ ԾՈՎ

Ծաղկունքն ամեն մեկ-մեկ բուսան
Հարյուր-հազար գույն-գույն ներկած,
Լեռ ու հովիտ ծաղիկ դարձան,
Ծաղկանց ծովը ծրփ-ծրփծրփաց:

Մանուշակը կապույտ գլխով,
Թաք է կացել թփերի տակ,
Զանգակիկը մեղմ ճոճալով,
Թերն է ներկել կապույտ-սպիտակ:

Ատամնավոր պսակ գլխին
Կարմրել է ցից մեխակը,
Իր բյուրավոր աչքը դեղին՝
Հոտ է բուրում բարձմենակը:

Սիպտակ հագած հեզ շուշանը
Փսփսում է գեփյուռի հետ,
Թերը փռած մարգարիտը,
Օրորվում է առաջ ու ետ:

Կարմիր մախմուր, կուրծքը սևիկ,
Մեն-մենակ է ալ-կակաչը,
Սիպտակ փրփուր, լայնաթևիկ
Բոժոժ էլ կա ծաղկանց մեջը:

Զարմանազան, էն զանազան
Ծաղիկն իր վիզն է թեքել,

Շարշարուրիկ շարան, շարան
Ոտից գլուխ դեղին հագել:

Գլուխապահ մի ծաղիկ կա,
Որ չի բացվում օր ցերեկով,
Նա կբացվի ու հոտ կտա
Արևից ետ, մութ գիշերով:

Քաֆուր-վարդի գովքը մնաց,
Քնքուշ վարդի, կարմիր վարդի,
Փշերով է շրջապատված,
Փուշը սուր-սուր քաֆուր-վարդի:

Մի անթառամ ծաղիկ էլ կա,
Ծաղիկների ծաղիկն է նա,
Նորի նման հինն անթառամ,
Ամառ, ձմեռ չի չորանա:

Սուսան, քրքում ու բալասան
Ոսկե պսակ սարի լանջին,
Ամեն ծաղիկ իր հոտն ունի,
Բույր ու բուրմունք դաշտի միջին:

ԳԱՐՈՒՆ

Զուգված, զարդարված
Թավիշ կանաչով,
Ցուլում է դաշտը
Ոսկե ճաճանչով:

Սիրուն մայիսը
Գոհար է մաղել,
Ծաղկանց թերթերը
Շողել ու շաղել:

Հազար տեսակի
Թռչուն է երգում.
Ալ-կանաչ դաշտը
Զընգում, զըրնգում:

ԾԻԱԾԱՆ

Մթին ամպերից
Եկավ հորդ անձրև,
Պարզեց երկինքը,
Ծագեց ջինջ արև:
Կանաչ ու կարմիր
Կապեց ծիածան,
Ջրի կաթիլներն
Ալ-գոհար դարձան:
Քամին հանդարտեց,
Էլ չկա փոշի.
Հողը տաքացավ,
Ծխեց գոլորշի:

ԼՈՒՍԻՆ

Լուսին, լուսին,
Լուսերես,
Ինչքա՛ն, ինչքա՛ն
Կլոր ես:
Լույս ես տալիս
Գիշերով,
Քո վառվռուն
Թշերով:

ԳԻՇԵՐ

Իջնում է գիշեր
Սարերի ուսին,
Փայլում է վերից
Կաթնագույն լուսին:

Վերից նայում է
Երկինքը ուրախ,
Քնած է գյուղը
Անհոգ ու խաղաղ:

ՓԻՍԻԿ

Փիսիկ, փիսիկ,
Չալ պոչիկ,
Վանա ճուտիկ,
Խուճուճիկ.

Փիսիկ, փիսիկ,
Շուտ արի,

Մեր Լուսիկին օրորի:

Կտամ ես քեզ կովի կաթ,

Կարմիր գինի, նռան հատ,

Կապեմ վզիդ թաշկինակ,

Ու հագցնեմ տաք մուշտակ,

Փիսիկ, փիսիկ, շուտ արի,

Մեր Լուսիկին օրորի:

ԼՈՐԻԿ

Առավոտուց փչեց հով,
Արտը ծփաց դարձավ ծով.
Արտի միջից թռավ լոր,
Թռավ ընկավ ծար ու ձոր,

Կլորիկ, գլորիկ,
Ա՛յ լորիկ,
Օրոր-մորոր,
Շորորիկ:

Լորի՛կ, լորի՛կ, էս տարի
Արտս արել եմ գարի.
Ուր որ գնաս, շուտ արի,
Արտիս միջին ծվարի:

Կլորիկ, գլորիկ,
Ա՛յ լորիկ,
Օրոր-մորոր,
Շորորիկ:

ՃՈՒՏԻԿ

Կը՛տ, կը՛տ, կըտկըտան,
Եկավ ճուտս ճըտճըտան,
Հալածվել է ուրուրից,
Բաժանվել է իր մորից,
Ճըտճըտում է ու լալիս,
Կորած մորն է ման գալիս:

ՍԱԳԻԿ

Ղա՛ արիր, տվի,
Ղո՛ւ արիր, տվի,
Ա՛յ սիրուն սագիկ:

Գետունը լող տուր,
Գետունը սող տուր,
Ա՛յ կարմիր տոտիկ:

Գոճե իրիկուն
Կրկին արի տուն
Շարմաղ ու կոկիկ:

ՄԱՍՏԱՆԸ

Կըտի-կըտի Մաստանը,
Կտիկը մտավ բոստանը,
Ոտով մարգը տրորեց,
Գլխով հողը փորփորեց,
Ծուլի-ծուլի վեր ելավ,
Իր պոչի հետ խաղ արավ:
Բոստանչին էլ դուրս թռավ
Չար այծիկին ձեռք առավ.
Տվեց, տվեց, տուր տվեց,
Ջանը վրեն քրքրեց,
Քամուն տվեց մազերը,
Տեղից հանեց պոզերը,
Հանած պոզերի տեղը
Լցրեց աղ ու տաքդեղը.
Քոլիկ դարձավ Մաստանը
Էլ չէր մտնում բոստանը:

ԲՁԵՁ՝

Բը՛գ, բը՛գ, բըգբըգան,
Բգեգն եկավ տըգտըգան,
Եկավ-ընկավ թակարդը,
Նրան բռնեց չար սարդը:

ԳԻՐՔ

Ասա տեսնեմ,
Իմ սիրուն գիրք,
Էս ինչե՛ր կան
Ծոցիդ միջին.

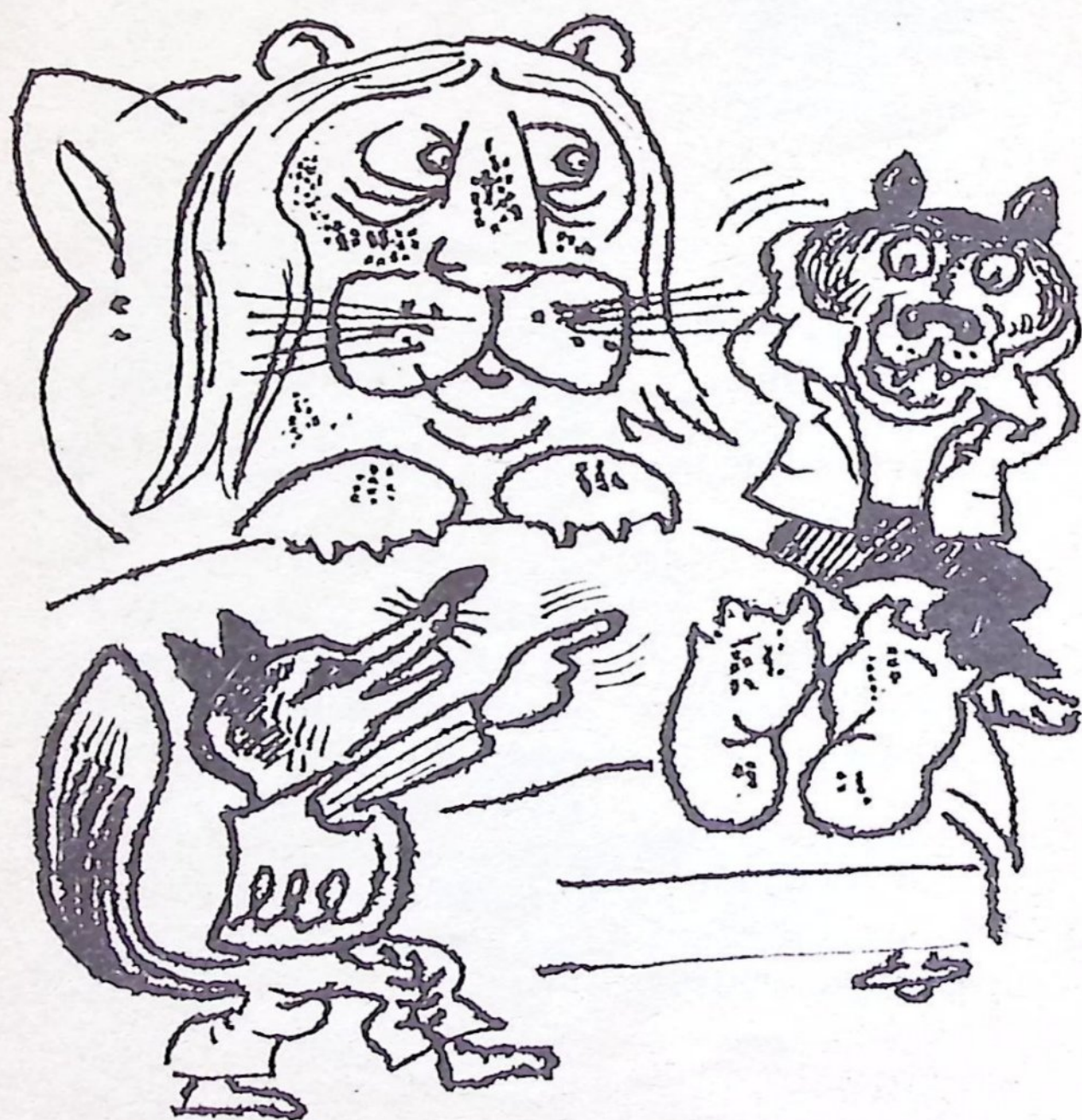
Ճատան մուկը,
Ոսկի ձուկը,
Թիրթռ, բգեգ
Գույն-գույն, պես-պես.
Բադն ու բուլիկ,
Գառն ու ուլիկ,
Կաքավ ու լոր,
Շլոր, սալոր:

Ասա, պատմիր
Իմ ականջից,
Շատ բան գիտես
Ամեն ինչից:

Դեհ, շուտ պատմիր,
Իմ խելոք գիրք,
Մատաղ կանեմ
Քեզ խաղ ու միրգ:

ՎԱՏ ԸՆԿԵՐ

Մի անգամ
Առյուծ արքան
Մոնչում էր կողի ցավից.
Գազանները ամեն կողմից
Եկան հիվանդ արքային տես,
Բայց մեջներից չկար աղվես:
Էդտեղ մեկ էլ
Մի պառավ գել
Ասավ.— Արքա,
Ախր ի՞նչ կա,

Որ աղվեսը,
Հաճում-մաճում
Թիզ ու կեսը,
Քեզ չի հարգել,
Տես չի եկել:

Ցավը թողած՝
Արքան գոռաց.
Թե՛ հա թռեք,
Էն ըմբոստին
Ոտս բերեք:

Հինգ-վեց
Գազան
Ելան հասան,
Էն աղվեսին
Մի կերպ գտան,
Պատճառն ասին,
Բերին ատյան:

Արքան գոռաց.
— Ո՛ւր ես, մեռած...
— Ասեմ ձեռաց,—
Աղվեսն ասաց.
— Տեր վեհափառ,
Խնդիրս առ,
Որ լսեցի դու հիվանդ ես,
Էլ ինչ ասեմ, ինձ հո գիտես,
Ինչպես գլխիս կրակ վառած
Եվ պատանս էլ թևիս առած
Հա էստեղը,
Հա էնտեղը,
Վերջը գտա
Ցավիդ դեղը,
Գելի մորթին արա մուշտակ,
Միսը՝ շորվա, խմի տաք-տաք:
Քրտնեց կողդ,
Կանցնի դողդ:

Որ չտվեց էսպես թելին,
Իսկույն գետին դրին գելին:
Արքան հագավ գելի կաշին,
Միսը կերավ նախաճաշին:

Քրտեց կողը,
Անցավ դողը,
Մեջտեղ գնաց
Զրպարտողը:

ՃՊՈՒՌՆ ՈՒ ՄՐՋՅՈՒՆԸ

Թըռի-վըռի մի ճպուռ,
Ողջ ամառը շուռումուռ
Երգեց, ճռաց,
Ճըռճըռաց:
Մին էլ ըհը, ձմեռը
Փռեց իրա թևերը,
Բացեց գորգը սպիտակ,
Դաշտերն առավ ձյունի տակ:
Անցան պայծառ օրերը,
Էլ ո՞րն ասեմ, էլ ո՞րը,
Երբ ամեն մի թփի տակ,
Թե սեղան կար, թե օթյակ:
Եկան օրեր ցրտաշունչ,
Ճպուռն ընկավ լուռումուռն:
Քաղցած փորին էլ ի՞նչ երգ,
Ցուրտը տարավ ոտ ու ձեռք:
Զընգըր-զընգըր դողալով,
Ծանր-ծանր սողալով,
Նա մրջյունին ասում էր.
— Գլխիդ մատաղ, սանամեր
Մի ճար արա, շունչ առնեմ,
Ցրտից, սովից չմեռնեմ.

Կերակրի, տաքացրու,
Մինչև գարուն ապրեցրու:
— Ի՞նչ խաբար է, սանիկս,
Զարմանում եմ, ջանիկս.

Զաշխատեցի՞ր ամառը,
Ասա, ի՞նչ էր պատճառը:
— Էդպես բանի, սանամեր,
Էլ ժամանակ ո՞վ ուներ.

Էն խոտերում բուրավետ
Երգում էինք մերոնց հետ:

— Ուրեմն՝ դո՞ւ:

— Այո, ես...

Ողջ ամառը դեն ու դես
Երգում էի մշտապես:

— Երգո՞ւմ էիր, շատ բարի:
Այժմ էլ բռնի վեր-վերի,
Քամին ծափ տա՝ դու պարի:

2 Մաղկանց ծով

ՃԱՆՃԸ

Խոնարհ ու հեզ
Մի հոգնած եզ
Արորն ուսին,
Ճանճը պոզին,
Մի իրիկուն
Գալիս էր տուն:

Մին էլ ճամփի
Մի ուրիշ ճանճ
Հենց նստածին
Ասաց.— Տո, մանչ,
Էս եզան հետ:
Որտեղի՞ց էդ:

Քիթը տնկած
Ճանճը ասաց.
— Մենք որտեղի՞ց.
Վարում էինք,
Վարատեղից:

ՄԿՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԸ

Սով էր, սով էր մկստան,
Կատվի ձեռքից լկստան
Գզիրն ընկավ դռնեդուռ,
Էլ չթողեց տուն-կտուր,
Ջահել, ահել գեղովի,
Ջոջերին ջոկ տեղովի
Կանչեց, բերեց ժողովի՝
Թե ինչ անեն, որ կատվեն
Մի հնարքով ազատվեն:
Եկան գյուղի ջոջերը,
Երկար բարակ պոչերը,
Մասնակցեցին խորհրդին,
Մի մուկ խոսեց իր հերթին.
— Լսեք, մկներ, ցեղակից,
Չունեմ որդի, կողակից,
Ես մի անտեր ծերուկ եմ,
Բայց պատվավոր մի մուկ եմ.
Պակսեց ուժը իմ ոտի,

Պետք է մեռնեմ անորթի...
 Սովն է չոքել դռանը,
 Ախ, մոռանը, մոռանը,
 Վեր է ընկել մառանը,
 Ինչքան ասես նազ անի,
 Ստից սատկի, տազ անի,
 Մուկ տեսնելիս, վազ անի,
 Գլխից բռնի, կախ անի,
 Թաթովը տա, խաղ անի,
 Ուտի, քեֆը չաղ անի,
 Էսպես գուլում ու կրակ,
 Դեռ աչքերն էլ ջուխտ ճրագ:
 Բայց թե ազնիվ մեր ցեղը
 Կորչելու չէ գուր տեղը,
 Ցավն էլ ունի իր դեղը...

Այ, բերել եմ ես մի զանգ,

Ծափ, ծլնգոց,

Մեջը զնգոց:

Կատվի վզից մենք կախ տանք,
 Որ ինչքան էլ օրորա,
 Որ ինչքան էլ շորորա,
 Ստից սատկի, տազ անի,
 Գալն իմանանք գազանի:
 Է, զանգը ո՞վ կախ անի.

— Ալո դու:

— Ալո՞ն տանի:

— Բալո դու:

— Բալո՞ն կախե:

— Չալո, դու:

— Չալոն կաղ է:

— Մստո, դու:

— Մստոն կարճ է:

— Փոստո, դու:

— Էդ էլ խի՞ղճ է:

— Համբո, դու:

— Ես տկար եմ:

— Չամբո, դու:

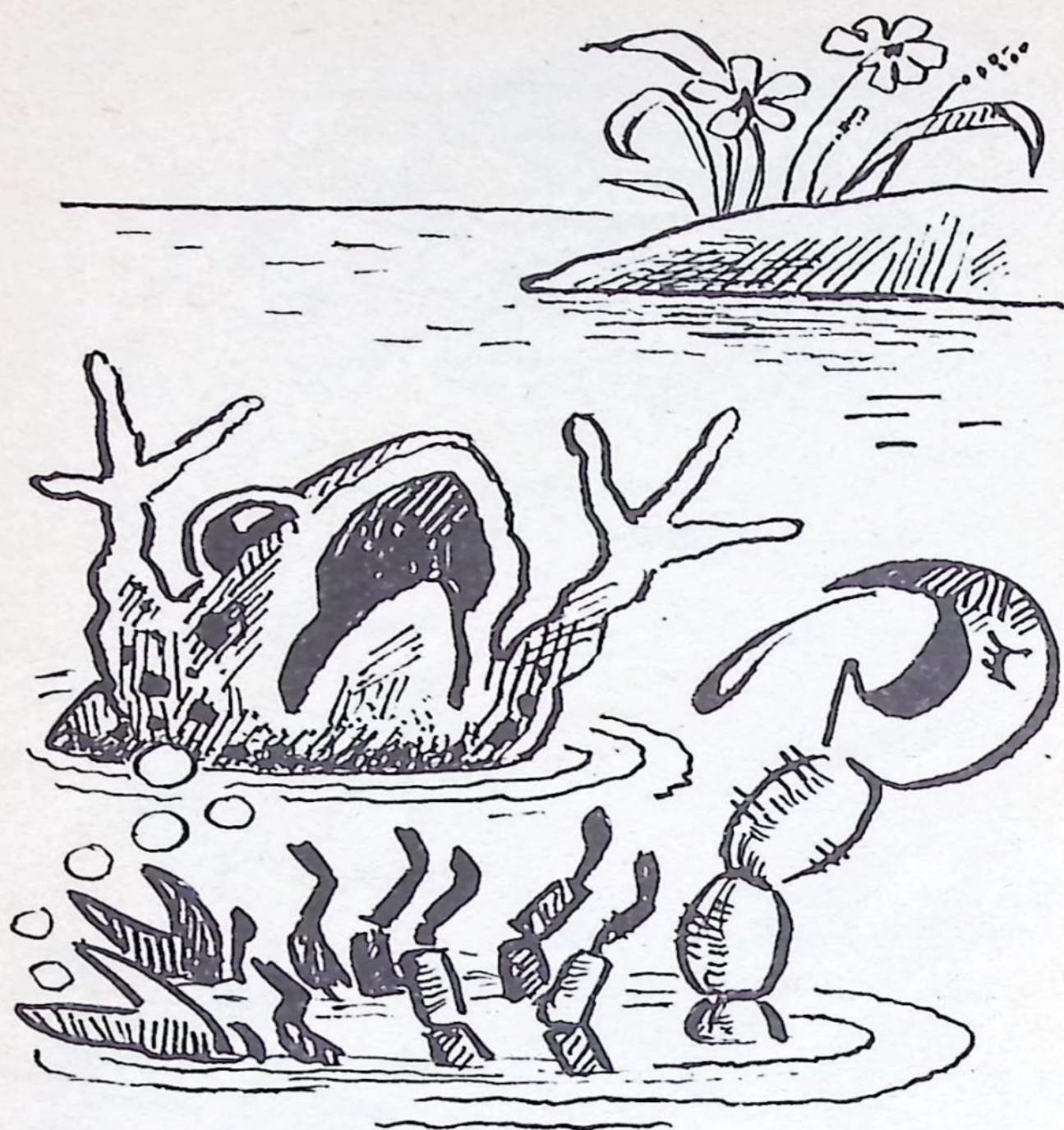
— Ասենք տարա,
 Բա որ կատուն գա ինձ վրա՞:
 — Բտոն, խտոն թող մեկից
 Բռնեն կառվի քամակից:
 — Ի՞նչ է խոսում չոր գանգը,
 Լավ է դու տար էդ գանգը,
 Էլ ինչ Բտո, ինչ Ֆստան,—
 Ճստաց Բտոն ճստճստան:
 — Լո՛ի, հանդուգն,
 Կոտորվեք դուք,
 Վախկոտներիդ ես թաղեմ,
 Ճա՛ռ ասեմ, թե՛ գանգ կախեմ,—
 Գոչեց ջոջը,
 Քաշեց պոչը:

ԳՈՐՏՆ ՈՒ ԱԳՌԱՎԸ

Մի գորտ ընկած ցամաք առուն
 Կռկռում էր, հա կռկռում:
 — Քիչ կռկռա, այ գորտ քեռի,
 Աշուն կգա, ջուր կբերի,
 Հույս էր տալիս մի սև ագռավ:
 — Է, ի՞նչ անեմ, սիրտս վառավ,
 Մինչև ցամաք առուն ջուր գա,
 Գորտի աչքն էլ հո դուրս կգա:

ԿԱՐԻՃՆ ՈՒ ԳՈՐՏԸ

Սև կարիճը լճի ափին տեսավ մի գորտ.
 Ասավ.— Այ գորտ, ճարպիկ լողորդ,
 Առ ինձ մեջքիդ աղբերաբար,
 Առ ու լճի էն ափը տար:

ԷՆ իՆչ գորտն էր,
 Քաջ լողորդն էր,
 Շալակն առած սև կարիճին,
 Իրեն տվեց կապույտ լճին:
 Բայց կարիճը խայթեց գորտին,
 Խեղճը ջրում փռվեց լերդին,
 Ուշքը գնաց,
 Նվաղելով հա կռկռաց.
 — Կարիճ...
 Դահիճ...
 Ես էլ կորա...

Դու ել կորար,
Այ անկամորդ...
Ղորտ... ղորտ... ղորտ...
— Բնությունս է այդպես, այ գորտ:
Թե չխայթեմ,
Ես կպայթեմ,—
Կարիճն ասաց,
Ինքն ել խեղդվեց՝ ափ չհասած:

ԱԳՈՒՎՆ ՈՒ ԱՂՎԵՍԸ

Բախտի բերմամբ,
Թե պատահմամբ,
Մի մեծ ագռավ
Մի գունդ պանիր
Դաշտում գտավ,
Կտուցն առավ,
Ծառին թռավ:
Օ, ինչ պանիր, դեղին ոսկի...
Բայց դեռ չառած համը իսկի,
Աղվեսն անցավ ծառի մոտով,
Գերվեց,
Էրվեց
Պանրի հոտով:
Վազեց գնաց բերնի ջուրը,
Եվ թուլացան կուռն ու ճուռը:
Էն ժամանակ իրա ձևին,
Ծառի տակից, աչքն ագռավին,
Հեզիկ, նազիկ,
Փափկամազիկ,
Բացեց լեզուն անուշ, մեղուշ,
Թափեց, չափեց շաքար ու նուշ.
— Ինչքան լավն էս,
Ես քո գերին,
Քո էդ սևիկ

Վառ աչքերին,
Նուրբ ծալքերով
Զույգ թևերին:
Մի դու մտիկ,
Էդպես քթիկ,
Էդպես ճատիկ,
Մախմուր ագիւն,
Խաւ ու դումաշ,
Ատլասն հագիւն:

Գիտեմ, անշուշտ, իմ քուրիկի,
Զայնն էլ կլի հրեշտակի:
Երգի, քուրիկ, մի ամաչի,
Իմ ուզածը մի մեծ բանի չի:
Թե որ չքնաղ էդ տեսքիդ հետ,
Երգելում էլ եղար վարպետ,
Օ, կդառնաս, իմ մաքրունի,
Թռչունների մայր թագունի:
Ագռավն ագիւն իրեն տված
Գովեստներից շշմած, ուռած՝
Ագռավային
Բկովը մին
Որ չկռռաց,
Պանիրն ընկավ ծառիցը ցած,
Շողոքորթը ըռխեց, գնաց:

ԽՈԶՆ ՈՒ ԱԳՌԱՎԸ

Մի դարևոր կաղնու տակ
Խոզը, ագահ ու անհագ,
Այնքան կաղին գխտվեց,
Որ ցած ընկավ ու փռվեց:
Զարթնեց քնից ու տակից
Ծառը փորեց արմատից:
— Ի՞նչ ես անում, այ անգետ,—
Ագռավն ասավ վերևից:—

Խա՛ղ ես անում ծառի հետ,
Կշորանա արևից:

— Չորանում է, չորանա,
Ինձ ի՛նչ օգուտ զորանա,
Միայն կաղին ունենամ,
Ուտեմ, պառկեմ, գիրանամ:

— Այ ապերախտ կենդանի,
Ով քեզ նման վիզ ունի,
Իր կույր աչքով չի տեսնի,
Որ կաղինը հյուրավի

Լոկ այս ծառն է ձեզ տալի,—
Ագռավն ասավ խոզուկին,
Էն կախ գլուխ կուզիկին:

ԳԱՅԼՆ ՈՒ ԳԱՌԸ

Մի ամլիկ գառ
Իրեն համար
Ջուր էր խմում առվակից.
Մեկ էլ դեմի ձորակից
Գայլն է կտրում վերևը,
Խոսքին տալով էս ձևը.

— Էս ի՞նչ լրբություն,
Ի՞նչ հանդգնություն.
Այ դու փսլնքոտ,
Ոչխարի լակոտ,
Դու ինչի՞ տեր ես,
Որ գաս դնչովդ,
Քթով-պնչովդ
Ջուրս պղտորես.
Բռնեմ դունչդ
Կտրի շունչդ:

— Մի բարկանար, պարոն գայլ,
Քեզնից ցած եմ քանի քայլ,
Էնպես բան ես ասում որ...

— Սո՛ւտ եմ ասում, այ լղպոր.
Էդ էլ չլնի հերվանը,
Չեմ մոռացել էն բանը,
Որ հենց էստեղ, նույն օրը,
Հայհոյեցիր իմ հորը:

— Մի տարեկան դեռ չկամ...

— Էհ, եղբայրդ էր, անգգամ:
 — Ես մի ծին եմ, մինուճար:
 — Խնամիդ էր անպատճառ,
 Կամ մեկը ձեր սիրո՞ց ցեղից,
 Էլ ժած չգաս քո տեղից,
 Ձեր շների,
 Հովիվների
 Ոխը քեզնից ես հանեմ,
 Տես, գլուխդ ինչ բերեմ:
 Ասավ,
 Հասավ
 Գառանը,
 Առավ, թռավ
 Անտառը:
 Էստեղ ինչն է գլխավոր,
 Ուժեղի մոտ
 Միշտ էլ թույլն է մեղավոր:

ԳԱՅԼՆ ՈՒ ԿԱՏՈՒՆ

Գայլն անտառից
 Փախավ գեղը.
 — Նեղն եմ, նեղը,—
 Ասավ կատվին,—
 Ասլան բալա,
 Քո հոր պատվին
 Մի ճար արա:
 Մի տես հլա,
 Որսորդ ու շուն,
 Թագի, թուլա
 Միսս են կրծում,
 Ինձ հալածում,
 Այ կտրվի
 Դրանց հոտը,

Մի մարդ ցույց տուր

Պահպեմ մոտը:

— Այ ցեղակից,— գոչեց կատուն,—
Գնա մտիր Մարոյենց տուն.

Նա չափազանց բարի կին է:

— Ես էլ գիտեմ, որ անգին է,
Բայց որ նրա հորթն եմ կերել...

— Բկիդ կանգներ, լավ չես արել:

Այ, Դավթի մոտ, կուգե՞ս կանչեմ:

— Նրանից էլ ես կամաչեմ.

Հենց ամառը

Կերա Դավթի փոքրիկ գառը...

— Ո՛ւմ ասեմ էլ...

Հա, մեր Ջաքին:

— Էս զարնանն էլ

Նրա մաքին...

— Ո՛վ մնաց էլ.

Հա Երեցը:

— Էս աշնանն էլ

Նրա էծը...

— Այ դու ուտես

Չոռի մեծը:

Քանի՞սն եղավ

Հինգը... վեցը...

Այ անամոթ,

Ի՞նչ երեսով

Դու գյուղ մտար,

Ինչ է, ուրիշ

Տեղ չգտա՞ր:

Գյուղը հիմա՞ր է,

Որ թշնամուն

Պատասպարե:

Ով ինչ բրթե

Էն կխորթե:

ԳՈՐՏՆ ՈՒ ԿՈՎԸ

Գորտը գորտին ասավ.—Քե՛ռի,
Խնորեմ էս կողմ մի ետ դառի.

Տես՝ ուռե՛լ եմ,
Փուքն առե՛լ եմ,
Ուղի՛ղն ասա,
Կովին հասա՛:

— Զուր է, վե՛րջ տուր.
Կովն ո՛ւր, դո՛ւ ո՛ւր:

— Հիմի՛, քե՛ռի,
Ուռա՛ իսկի:

— Շատ չեն գոռի,
Նույնն էս, սըսկի՛:

— Մի տե՛ս, քեռի՛...

— Նույնն էս, լռի՛.

Աշխարհ կանցնի,
Եթե գորտը
Կովին հասնի:

— Ա՛յ, տե՛ս, քե՛ռի...

— Թեկուզ մեռի,

Դու բաց աչքով
Չես դառնա կով:

Գորտը ուռավ,
Փքվեց նորից,
Խիստ փուք առավ
Ճաքվեց գոռից:

Ով որ փքվի,
Նա կչքվի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մայիս	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Մեղու	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3
Գարուն	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4
Առավոտ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5
Հուսադեմին	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5
Ծաղկանց ծով	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6
Գարուն	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7
Միաժամ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8
Հուսին	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8
Գիշեր	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9
Փիսիկ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10
Հորիկ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11
Ճուտիկ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11
Սագիկ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12
Մաստանը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12
Բզեզ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13
Գիրք	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13
Վատ ընկեր	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14
Ճպուռն ու մրջյունը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	16
Ճանճը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18
Մկների ժողովը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18
Գորտն ու ագռավը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	21
Կարիճն ու գորտն	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	21
Ագռավն ու աղվեսը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	23
Խոզն ու ագռավը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	25
Դայլն ու գառը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	27
Դայլն ու կատուն	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	28
Գորտն ու կովը	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30

ԽՈՂՈՅԱՆ ԱՐԱՔԵԿ

ԾԱՂԿԱՆՅ ԾՈՎ

ՀԲՀ հրատարակչություն
Երևան — 1992

Խմբագիր՝ Ա. Հ. Ասրյան
Նկարիչ՝ Գ. Յարալյան
Տեխն. խմբագիր՝ Հ. Ա. Հովասափյան
Վերստուգող սրբագրիչ՝ Ն. Վ. Հովսեփյան

Հանձնված է շարվածքի՝ 18. 08. 1992 թ.: Ստորագրված է
տպագրության՝ 30. 09. 1992 թ.: Չափսը՝ $84 \times 90^{1/32}$: Թուղթ
տպագրական № : Տառատեսակ «Նղեզնագիր»: Տպագրություն՝
օֆսեթ, 1,4 պայմ. տպագր. մամ., 1,5 պայմ. ներկ. թերթ,
1,42 հրատ. մամ.: Տպաքանակ՝ 50.000: Պատվեր՝ 470:
Գինը՝ պայմանագրային:

«ՀԲՀ» հրատարակչություն, Երևան-10, Աբովյան 8:

Հակոբ Մեղապարտի անվան պոլիգրաֆիական արտադրա-
կան միավորում, Երևան—9, Տերյան 91:

Հայաստանի Հանրապետության նախարարների խորհրդին
առընթեր մամուլի վարչություն:

ՀԲՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ